GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 43. *Mercurĭ, 25 Februariu (9 Martie).* **1887.**

Brașovŭ, 24 Februariu 1887.

Triste vremurĭ mai are se percurgă adĭ Bulgaria. Abia liberațĭ mai erĭ alaltăerĭ de sub jugulŭ pașalelorŭ turcescĭ, Bulgarii curêndŭ au trebuitŭ sĕ esperieze câtŭ de greu este în ḑiua de adĭ pentr'unŭ poporŭ micŭ d'așĭ susține și apĕra independența. Incă nicĭ n'au trecutŭ ḑece anĭ dela capitulațiunea lui Osman-pașa la Plevna și noulŭ statŭ bulgarŭ a și trebuitŭ sĕ supórte unŭ crâncenŭ rĕsboiu, ce a reclamatŭ multe jertfe, și câteva revoluțiunĭ.

Revoluțiunea rumeliotă, precum și detronarea prințului Alexandru de Battenberg și contra-revoluțiunea, care l'a readusŭ în țéră, pentru ca curêndŭ după aceea sĕ abḑică dela tronŭ și sĕ părăséscă Bulgaria de bună voiă, s'au sĕvêrșitŭ fără nicĭ o vĕrsare de sânge. Resvrĕtitorii carĭ fuseseră arestațĭ au fostŭ mai apoi liberațĭ din închisóre unulŭ după altulŭ la cererea guvernului rusescŭ.

Regența bulgară în modŭ legalŭ instituită cu consemțĕmêntulŭ prințului, care a predatŭ în mânile ei frênele guvernului, acésta regență, a cărei puterĭ au fostŭ confirmate de Sobrania bulgară, a ascultatŭ de sfatulŭ Germaniei și alŭ celorlalte puterĭ și a tractatŭ pe rebelĭ cu cea mai mare cruțare, ba chiar cu delicateță. Astfelŭ domnii lZancov, Karavelov, Țanov ș. a., carĭ conspiraseră în contra prințului Alexandru, au putută sĕ-șĭ reîncépă activitatea lorŭ conspirătóre, indreptându-o de astădată în contra regenței, cu scopŭ de a-o rĕsturna și de-a instituĭ unŭ guvernŭ, care sĕ împlinéscă tóte dorințele Rușilorŭ.

Sobrania bulgară a voitŭ sĕ facă finitŭ stărei anormale alegêndŭ unŭ altŭ principe în loculŭ celui ce a abdicatŭ. Tóte stăruințele ei au rĕmasŭ însĕ, precum scimŭ, fără resultatŭ, deórece Rusia s'a opusŭ, pe când celelalte puterĭ, de temere, ca sĕ nu provóce unŭ rĕsboiu, au rĕmasŭ indiferente. In strîmtorarea ei Sobrania bulgară a alesŭ o deputațiune și a trimis'o pe la curțile europene. Rĕspunsulŭ ce l'au primitŭ delegații bulgarĭ dela guvernele statelorŭ marĭ se resumă cu puține modificărĭ în cuvintele: împăcați-vĕ cu Rusia.

Ei bine, regența bulgară a voitŭ sĕ facă pe voiă așa numitei Europe și a încercatŭ a se înțelege cu Rusia. N'a fostŭ cu putință. Guvernulŭ rusescŭ cerea prea multŭ, ér regența era hotărîtă a nu sacrifica nimicŭ din independența țĕrii.

A întrevenitŭ și Sultanulŭ și a trimisŭ unŭ comisarŭ specialŭ la Sofia, cu scopulŭ de a împăca pe Bulgarĭ cu Rusia. Negociările între Gabdan-pașa și regență au rĕmasŭ însĕ asemenea fără resultatŭ. Se ḑicea într'unŭ timpŭ, că regenții bulgarĭ s'ar fi învoitŭ a primĭ în guvernŭ și unulŭ séu doi Zancoviștĭ, dér celelalte pretensiunĭ rusescĭ, precum numirea unui generalŭ rusŭ ca ministru de rĕsboiu bulgarŭ, le-au declaratŭ ca neacceptibile.

In timpulŭ din urmă înalta Pórtă șĭ-a mai încercatŭ încă odată norocŭlŭ și a trimisŭ la Sofia în misiune specială pe Riza-beiu, ca sĕ mai facă o ultimă încercare de împăcare.

Intr'aceea partida rĕsvrĕtirei, ce se compune totŭ din unelte ale politicei rusescĭ, pregătise o nouă rĕscólă spre a rĕsturna stăpânirea actuală bulgară. Rĕscóla a și isbucnitŭ în Silistra și 'n Rusciucŭ, dér după scirile ce le-amŭ primitŭ până adĭ nu i-a succesŭ a se întinde mai departe și în numitele orașe ea a fostŭ suprimată de trupele regenței. Ea se deosebesce de mișcările anterióre revoluționare prin aceea, că a pricinuitŭ vĕrsare de sânge și a produsŭ astfelŭ multă amărăciune în poporŭ.

In Rusciucŭ mai alesŭ rĕscóla militară a avutŭ unŭ sfêrșitŭ sângerosŭ. Maiorulŭ Uzunov în fruntea regimentului de pionerĭ s'a rĕsculatŭ Joi desŭ de diminéță și a ocupatŭ oficiulŭ telegraficŭ și prefectura, asediândŭ totodată casarma regimentului de infanteriă, care rĕmase credinciosă regenței. Lupta a duratŭ tótă ḑiua și décă milițienii și poporațiunea din Rusciucŭ nu venea în ajutorŭ soldațilorŭ închișĭ în casarmă, aceștia arŭ fi trebuitŭ sĕ capituleze. Pionerii erau în avantagiu, căcĭ dispuneau de-o jumătate bateriă de tunurĭ.

Rebelii au fostŭ prinșĭ și trașĭ înaintea tribunalelorŭ de rĕsboiu. Regența bulgară se afla acum într'o situațiune de totŭ grea și delicată. Décă ar fi datŭ din nou ascultare sirenelorŭ diplomatice tractândŭ cu cruțare pe rebelĭ, ar fi încuragiatŭ pe față uneltirile antinaționale. In cele din urmă însĕ se vede că a învinsŭ sĕmțulŭ de propriă conservare și ocârmuitorii de adĭ legitimĭ ai Bulgariei au subscrisŭ sentințele de mórte ale tribunalelorŭ de rĕsboiu, vrêndŭ prin acésta sĕ dea unŭ esemplu rigurosŭ, dreptŭ admonițiune pentru tóte timpurile.

Nouĕ oficerĭ bulgarĭ rebelĭ în frunte cu maiorulŭ Uzunov și cu brigadirulŭ Panov au fostŭ împușcațĭ Dumineca diminéța în depărtare de trei chilometri de Rusciucŭ și salvele de puscĭ slobozite asupra acestora au anunțatŭ inaugurarea unei noue fase în lupta de independență a Bulgarilorŭ.

Incă nu ne este cunoscută pĕrerea ḑiarelorŭ europene asupra pasului energicŭ întreprinsŭ de regența bulgară spre a suprima rebeliunea în țéră, dér nu ne îndoimŭ că energia celorŭ din Sofia va deștepta marĭ îngrijirĭ și la Viena și la Roma și la Berlinŭ și la Paris, deórece este bine sciutŭ că guvernulŭ rusescŭ, care a luatŭ în apĕrare pe rebelĭ, va voi sĕ-șĭ rĕsbune asupra celorŭ, carĭ i-au împușcatŭ.

Va fi îngrijată diplomația europénă și de aceea, că prin esecutarea sentințelorŭ de mórte s'a făcutŭ aprópe imposibilă o împăcare între partida dela putere și partida ruséscă și s'au nimicitŭ speranțele, că pe calea acésta se va puté resolva în modŭ pacînicŭ cestiunea bulgară. Riza-beiu se póte întórce érășĭ de unde a venitŭ.

Până acum telegrafulŭ ne-a împărtășitŭ numai părerea pressei italiane asupra evenimentelorŭ din urmă bulgare. Ele suntŭ de părerea, că aceste evenimente au mărĭtŭ în modŭ însemnatŭ periculele unui conflictŭ între Rusia și Austro-Ungaria.

Câtŭ pentru Bulgaria, nicĭ că se mai ține contŭ în Europa de periculŭ ce amenință libertatea și independența ei. Nu scimŭ ce sĕ ḑicemŭ mai întâiu: sĕrmană Bulgariă orĭ sĕrmană Europă!

Pregătirile militare ale Rusiei.

„Temps“ din Paris, care se scie că e redigeat cu cea mai mare precauțiune și observă o forte mare reservă față cu scirile alarmatóre, publică următórele amĕrunte despre pregătirile militare ale Rusiei, ce le-a primitŭ dela corespondentulŭ sĕu din Petersburg:

Cu ocasiunea unei reviste militare ce a făcut'o împĕratulŭ pe piéța dinaintea palatului de erna din Petersburg, *totulŭ avea aspectulŭ ajunului unuĭ rĕsboiu.* La ivirea Țarului toțĭ erau cuprinșĭ de iritațiune și pe tóte frunțile strălucea putere, vitejiă și patriotismŭ.

Adĭ suntŭ concentrate la granița dinspre Prusia șese corpurĭ de armată, și anume douĕ în Varșovia, câte unulŭ in Riga, Vilna, Lublin și Litomir. Fiecare corpŭ de armată constă din douĕ până la trei divisiunĭ infanteriă și o divisiune cavaleriă. Divisiile de cavaleriă se află numai câteva milurĭ departe de graniță. Generalii, carĭ suntŭ destinațĭ a juca unŭ rolŭ mare in timpŭ de rĕsboiu, suntŭ Gurko, Șuvalof, Dragomirof, Cernajef, Tviatopolk-Mirski, Radetzki, Drentelen.

„Köln. Ztg.“ raportéză despre înarmările ruse urmatórele din Petersburg:

După cum se vorbesce, întăririle de trupe plănuite de mai multŭ timpŭ în ministerulŭ de rĕsboiu se vorŭ esecuta în celŭ mai apropiatŭ timpŭ. Mai alesŭ e vorba în prima liniă de o mare sporire a brigadelorŭ de vênătorĭ, din care au sĕ se formeze deosebite divisiunĭ de vênătorĭ și sĕ se provadă cu numerósă artileriă. Respectivele ucazurĭ au sĕ se publice în curêndŭ.

„Alianța franco-rusă și coaliția europénă“.

Așa se'ntituléză o broșură, ce a apărutŭ în Parisŭ (la Auguste Ghio), în care unŭ generalŭ rusŭ tractéză acéstă temă, ce s'a desbătutŭ multŭ în timpulŭ din urmă de pressa europénă, mai alesŭ de cea francesă și rusă. Étă în resumatŭ cuprinsulŭ broșurei:

Generalulŭ rusŭ înfățișéză *partida germană* dela curtea din Petersburgŭ, alŭ cărei sufletŭ este marea princesă Maria Pavlovna (soția marelui principe Vladimir), ca modelŭ de corupțiune, ba chiar ca trădătóre de patriă. Impĕratulŭ și impĕrătésa, ḑice autorulŭ, a sfărîmatŭ capulŭ partidei germane, esilândŭ pe marea princesă. după ce impĕratulŭ cetise o scrisóre a marelui principe deschisă în „cabinetulŭ negru“. Vorbindŭ despre *cestiunea bulgară,* acusă pe Bulgarĭ de nerecunoscință. Singura mântuire a Rusiei este emanciparea ei totală de sub influința economică și politică a Europei. Esclusivulŭ protectoratŭ alŭ Rusiei asupra Bulgariei independente prin stabilirea unei complete solidaritățĭ politice și economice între liberațĭ și între liberatorĭ, acésta e formula pentru resolvarea cestiunei bulgare și celŭ mai bunŭ mijlocŭ d'a obține confederația Slavilorŭ din monarchia austro-ungară și din țĕrile balcanice. Turcia sĕ fiă cruțată și sĕ i se propună o alianță, décă se obligă a închide astfelŭ strîmtorile de mare, încâtŭ nicĭ o flotă englesă sĕ nu'mpedece debarcarea Rușilorŭ în Bulgaria, căcĭ fără acéstă condițiune fundamentală e o curată nebuniă orice operațiune militară în Bulgaria, unde Rusia de faptŭ și de dreptŭ nu póte ajunge pe uscatŭ. Pentru *România* generalulŭ rusŭ propune, ca prețŭ pentru trecerea Rușilorŭ pe teritoriulŭ ei, anexarea Ardealului, dér n'are încredere în regele germanŭ și în miniștrii antirușĭ din Bucurescĭ. Ce privesce pe *Germania,* Rusia s'a angageatŭ atâtŭ de multŭ în Asia centrală, încâtŭ de acolo tótă puterea sa s'o pună în mișcare, spre a domina puterea preponderantă germană în Europa centrală. Referitorŭ la *Anglia,* autorulŭ ḑice că sĕ i se dea atâtŭ de multŭ de lucru, încâtŭ sĕ fiă incapabilă a lua parte la alianța germano-austro-ungară, în casulŭ unui rĕsboiu ce l'ar purta Rusia în același timpŭ cu Germania și cu Austro-Ungaria. O espedițiune la Heratŭ cu 50,000 ómenĭ face pe Rusia sĕ cruțe mobilisarea a 2 milióne. Prin acéstă inlăturare a Angliei din combinațiunile politicei europene sĕ profite Franța, care a fostŭ odată strîmtorată din India de cătră Anglia și încă și acum e amenințată în tóte interesele sale maritime și coloniale: astfelŭ sĕ'șĭ rĕsbune mai întâiu pentru Waterloo, ca apoi sub raporturile europene schimbate prin nimicirea Angliei sĕ'șĭ rĕsbune și pentru Sedan.

„Vaterland“ despre pașalîculŭ Bistrița-Năsĕudŭ.

„Vaterland« din Viena, Nr. 60 dela 2 Martie n., tratéză afacerea petițiunei foștilorŭ grănițerĭ românĭ din comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ, adresată Maiestății Sale, în contra vitregei administrațiunĭ și ilegalitățilorŭ ce le-a comisŭ și le comite guvernulŭ ungurescŭ și fișpanulŭ Banffy-pașa încălcându-le drepturile lorŭ. Numita fóiă ḑice că petițiunea merită atențiunea cercurilorŭ mai intinse, din causa cuprinsului ei, și continuă astfelŭ:

Fosta poporațiune grănițeréscă ridică seriόse gravamine *în contra guvernului ungurescŭ,* anume în contra ministerului ungurescŭ r. de culte și instrucțiune și a ministerului de interne, precum și în contra singuraticelorŭ organe ale guvernului, mai alesŭ *în contra comisarului r. și fișpanului provisoriu alŭ comitatului Bistrița-Năsĕudŭ,*

br. Desideriu Banffy. Plângerile se referă la mĕsurile guvernului întroduse dela 1881 și la amesteculŭ respectivului comisarŭ r. cu privire la administrarea și întrebuințarea fondului scolarŭ năsĕudeanŭ care, după preînalta scrisóre fundațională întărită de Maiestatea Sa, aparține ca proprietate nedivisibilă fostelorŭ comune grănițĕresci. Petenții numĕră unŭ șirŭ de fapte, care aparŭ necompatibile cu acea noțiune de proprietate precum și cu administrarea de douĕdecĭ de anĭ a acestui fondŭ prin comisiunea administrativă liberŭ alésă a comunelorŭ grănițĕresci interesate, și *care* (presupunêndŭ că suntŭ adevĕrate) *nu se potŭ justifica nicĭ din punctŭ de vedere juridicŭ, nicĭ moralŭ și nicĭ politicŭ.* Precum se dice, guvernulŭ sĕ fi fostŭ îndemnatŭ prin aceea a se amesteca și a face restricțiunĭ, fiindŭ că fostele comune grănițărescĭ năsĕudene „cu administrarea fondului și compunerea statutelorŭ au voitŭ sĕ formeze, cum se pretinde caste periculóse unității statului (!)“. *Așaderă e vechea istoriă cu șovinismulŭ, care'șĭ face mendrele și aci.* Mai departe se plângŭ fostele comune grănițărescĭ asupra amestecului și daunărilorŭ în administrarea pădurilorŭ lorŭ și în fine asupra straniei purtărĭ a autorităților, înainte de tóte a fișpanului Bánffy, într'unŭ procesŭ purtatŭ de familia Kemeny în contra Năsĕudenilorŭ. Acestŭ domnŭ Banffy din Bistrița-Năsĕudŭ este modelulŭ unui funcționarŭ alŭ terórei pentru toțĭ Nemaghiarii, carĭ află 'n elŭ numai pe omulŭ parțialŭ și unilateralŭ, care întrebuințéză fără nicĭ o considerare mijlócele oficiului sĕu pentru ajungerea țelurilorŭ sale parțiale. Românii și Sasii aducŭ de anĭ cele mai amare plângerĭ; dér înzadarŭ. De aceea ne și îndoimŭ, că representațiunile și rugările fostelorŭ comune grănițărescĭ din districtulŭ Năsĕudului adresate préînaltului Tronŭ vorŭ avé succesulŭ doritŭ. Și cu tóte astea nu trebue sĕ trecemŭ cu vederea, că tocmai *prîn astfelŭ de amestecurĭ și restricțiunĭ nemotivate, precum și prin procederea vexatóre și pismătareță a organelorŭ guvernului, înstrăinarea, nemulțămirea și antipatia în poporŭ își primesce celŭ mai multŭ nutrimentŭ.*

SCIRILE DILEI.

Din *Reghinulŭ săsescŭ* ni-se comunică unŭ casŭ estraordinarŭ de *șarlataniă*, întêmplatŭ în sĕptĕmânile trecute cu unŭ țĕranŭ românŭ din comuna *Teleculŭ românŭ.* Țĕranulŭ *Mihailă Popŭ a Lichi* vênduse în *Tergulŭ Mureșului* o părechiă de boi cu 200 fl. v. a. După ce-șĭ primì banii dela cumpĕrătorŭ, se ivì pe lângă elŭ unŭ „domnŭ“ bine îmbrăcatŭ, care se făcea că este negustorŭ de vite. Indată după elŭ se ivì și unŭ miserabilŭ cerșetorŭ, care tremurândŭ de frigŭ și cu capulŭ descoperitŭ pășì înaintea „domnului,“ la care adresându-se cu „Măria-ta,“ ilŭ întrebà despre valórea unui banŭ frumosŭ și strălucitorŭ, ce-lŭ avea cerșitorulŭ. „Banulŭ acesta e de aurŭ — rĕspunse sumețŭ „domnulŭ“ — și prețuesce 20 fl., decă așĭ avé bani mĕrunți, ți-l'așŭ schimba bucurosŭ!“ Dicêndŭ acestea „domnulŭ“ dispărŭ. Cerșetorulŭ se apropià de țĕranŭ și chemându-lŭ la o parte, ii împărtășì în taină, că elŭ a găsitŭ o pungă cu 30 banĭ de aurŭ, a cărorŭ valóre face 600 fl. și fiindu că elŭ ca cerșetorŭ, prea ușorŭ ar puté sĕ fiă prinsŭ, cerù dela țĕranŭ sĕ-i schimbe banii de aurŭ cu bancnote, promițĕndu-i unŭ bunŭ câștigŭ. Țĕranulŭ, care audise fórte bine dialogulŭ dintre „domnŭ“ și cerșetorŭ, se bucurà de acéstă ocasiune binevenită pentru a face unŭ frumosŭ câștigŭ, dér declarà totodată cerșetorului, că nu are mai multŭ de 200 fl. și decă primesce, elŭ bucurosŭ îi schimbă banii de aurŭ în prețulŭ acesta. Invoiala fù gata la momentŭ. Cerșetorulŭ luà dela țĕranŭ 200 fl. și punêndu-i în busunarŭ o luà la sănĕtósa. Țĕranulŭ prea fericitŭ se întórse acasă cu cei 30 banĭ frumoșĭ de aurŭ, der când voì sĕ-i schimbe aflà, că în locŭ de a căpĕta pantru ei 600 fl., nu căpătà nimicŭ. Banii, ce-i dreptŭ, străluciau frumosŭ, der erau falșĭ. Țĕranulŭ desamăgitŭ s'a convinsŭ cu durere, că nu-i totŭ aurŭ ce lucesce. -- Bine arŭ face țĕranii sĕ'șĭ bage mințile în capŭ și sĕ nu uite niciodată pățania bietului Mihailă Popŭ a Lichi!

—x—

Cetimŭ în „Pester Lloyd“: »Intre „patrioticii« locuitorĭ ai comunei *Oroszlany* din comitatulŭ *Komorn* încă de multŭ sunt oțĕrirĭ, fiind-că preotulŭ lorŭ George Mostyan și notarulŭ lorŭ Stefanŭ Czabek făceau *propagandă pentru idei panslaviste.* Câtŭ timpŭ s'a întêmplatŭ acésta în secretŭ, locuitorii n'au făcutŭ nimicŭ în contră, dér când preotulŭ își continuà deunădĭ propaganda pe față, într'o predică de Duminecă, ascultătorii strigară: »Nu ne trebue preotŭ moscovitŭ, sĕ mérgă în Rusia!“ Când notarulŭ aprobà pe preotulŭ, furia ascultătorilorŭ trecù la fapte. Poporulŭ năvălì asupra locuinței notarului, pĕtrunse înăuntru, sfărimà tóte mobilele, închise apoi locuința și cheia o predete judelui localŭ. Iritațiunea luà astfelŭ de dimensiunĭ, încâtŭ judele localŭ trebui sĕ telegrafieze după gendarmeriă, care și sosì sera. Iritațiunea însĕ totŭ n'a slăbitŭ, așa că s'a recviratu armată“. — Foia unguréscă se feresce a arĕta, cam ce felŭ de propagandă făcea preotulŭ, prin urmare ne vine a crede că și aci e vorbă de o demonstrațiune „patriotică“ in contra Nemaghiarilorŭ.

—x—

Kulturegyletiștii dau mereu din mânĭ în aerŭ. E vorba de întrarea Kulturegyletului ardeleanŭ din Clușiu într'o legătură armonică cu Kulturegyletulŭ din Pesta. Mai e vorba d'a pregăti lucrările pentru ținerea unui congresŭ de maghiarisare — pardon „culturalŭ“, în diua desvĕlirii monumentului lui Deak. Ca locŭ alŭ adunării generale premergĕtóre a kulturegyletului e stabilitŭ Sepsi-St. Georgĭ, la care se va duce și clubulŭ scriitorilorŭ și artiștilorŭ făcêndŭ escursiune prin Aradŭ, Deva, Sibiiu, Sighișóra și Brașovŭ, Totodată se mai arangiază și o esposițiune sĕcuiască în Sepsi-St. Georgĭ în favórea Kulturegyletului. — Se vedĭ traiu, neneco, și banchete!

—x—

Serata musicală-declamatorică arangeată Sâmbătă în 5 Martie n. de *corpulŭ oficerilorŭ* garnisonei nostre a avutŭ unŭ succesŭ strălucitŭ în tóte privințele. Sala hotelului Nr. 1 era îndesuită de unŭ publicŭ frumosŭ și alesŭ de tote naționalitățile. Programa s'a începutŭ cu Uvertura »Satulŭ în munte“ esecutată de musica militară sub escelenta și probata conducere a dirigentului ei d-nulŭ *Kraus.* După aceea s'a representatŭ comedia într'unŭ actŭ »Din opera comică« (din franțuzesce) de Henry Murger. D-șora *Maria de Rathky* (ca Juliette de Santenis), deși a pășitŭ prima óră pe scenă, a jucatŭ fórte drăgălașŭ, vocea ei plăcută, rîsulŭ ei veselŭ și pronunciația ei clară au câștigatŭ cu asaltŭ simpatiile ascultătorilorŭ, carĭ au distins'o cu aplause îndelungate, rechiămându-o pe scenă. D-șora *Marie Schmid* (ca cameriera Rose) și a înțelesŭ și esecutatŭ rolulŭ fórte bine. D. sub-locot. *Dattelkrämer* (Raoul Gerard) avea unŭ rolŭ nemulțămitorŭ, cam greoiu. der a jucatŭ bravŭ și nu s'a obositŭ. Unŭ succesŭ deplinŭ a seceratŭ d. locotenentŭ *Schaurek* (Dubreuil, căpitanŭ de corabiă) care e familiarisat cu scena ca și unŭ dibaciu actorŭ. Publiculŭ l'a aplaudatŭ cu vioiciune. — Musica a esecutatŭ apoi unŭ frumosŭ cuadrilŭ compusŭ din melodii unguresci de locot. Szabady. După acésta cortina erășĭ s'a rădicatŭ și d-șora *Emmy Schmidt* a predatŭ scena-solo „Ich möchte gern ein Mann sein“, cu multă vervă, frumosă accentuare și c'unŭ adêncŭ sentimentŭ pateticŭ. Declamarea escelentă făcu sĕ presupunemŭ că are ore-care școlă declamatorică. Publiculŭ șĭ a arĕtatŭ mulțămirea prin aplause sgomotóse. — A urmatŭ unŭ valsŭ din opereta „Der Vagabund“, cântată de musica militară cu multă precisiune și în fine programa s'a terminatŭ cu mica comediă într'unŭ actŭ »Im Warte-salon erster Klasse“ de Hugo Müller. Las' că piesa acesta este viuă și cu șicŭ compusă, der și joculŭ d-șórei *Marie Schmid* (Elise) cu d. locot *Schaurek* (Br. Ernst de Wallbach) n'a mai lăsatŭ nimicŭ de doritŭ. Plăcuta aparițiune pe scenă a d-șorei Schmid și joculŭ ei nesilitŭ și atrăgĕtorŭ ne-a făcutŭ sĕ uitămŭ că avemŭ înaintea nóstră o diletantă. D. locot. Schaurek era unŭ demnŭ rivalŭ alŭ d-șórei Schmid. Dênsulŭ șĭ-a doveditŭ dibăcia și talentulŭ sĕu mai alesŭ în scenele din urmă, carĭ ni-au oferitŭ unŭ minunatŭ „ensemble. — După producțiune, a căreia reușită se datoresce mai multŭ arangiorului ei principalŭ d. locot. Schaurek, s'a dansatŭ neobositŭ până spre dimineță.

—x—

Pictorulŭ *Munkacsy*, care, de „neaoșŭ maghiarŭ« ce e, se numea mai nainte *Lieb*, a promisŭ unei deputațiunĭ a Kulturegyletului ardeleanŭ, ce a primit'o în Pesta, că va face unŭ desemnŭ pentru diploma membrilorŭ kulturegyletiștĭ, îndată ce va sosi în Parisŭ S'a și inscrisŭ Munkacsy între membrii fundatorĭ ai reuniunei. Desemnulŭ are sĕ represinte mâna dreptă a lui Stefanŭ celŭ sfântŭ cu cuvintele: „Ardealulŭ este mâna dreptă a Ungariei“ (Ludovicŭ Kossuth) și »Oh, mână dreptă demnă de gloriă, la care Maghiarulŭ privesce cu ardóre!“ (Unŭ cântecŭ vechiu către Stefanŭ celŭ sfântŭ).—Mare mai e ardorea de maghiarisare, der mare lucru e și: pofta 'n cuiu!

—x—

Cetimŭ în „Rĕsboiulŭ“: „Unŭ *institutŭ de bacteriologiă* se va înființa în *Bucurescĭ* și va fi pusŭ sub direcțiunea d-lui Dr. *Babeșŭ.* Pentru acestŭ scopŭ ministrulŭ de interne a cerutŭ Camerei unŭ creditŭ estra-ordinarŭ de 100,000 lei, care se va acoperi prin emitere de rentă.“

—x—

Vr'o 600--700 de lucrătorĭ în minele dela *Reșița* și *Domany* s'au pusŭ în grevă dela 28 Februarie n. și cerŭ sporirea plății. De altmintrelea lucrătorii nu facŭ escese și se crede că vorŭ reîncepe lucrulŭ.

Cetimŭ în „Revista Politică« din Suceava: „Unŭ feciorŭ din *Sosescĭ* in *România* a cumpĕratŭ mai dĕunădĭ rachiu dela velnița lui Fischer din Boianŭ. și pe când voia sĕ trecă cu dênsulŭ peste frontieră, revisorulŭ bucovinenŭ Bacinschi. care lŭ vĕduse, ilŭ provocà sĕ steie. Neurmândŭ feciorulŭ provocării, Bacinschi, fără sĕ mai stee multŭ pe gândurĭ, a împușcatŭ după dênsulŭ, și glontele, care-lŭ nimerì in spate, îi trecù prin plămânĭ și inimă, și așa feciorulŭ a rĕmasŭ pe locŭ mortŭ. Loculŭ, unde a picatŭ feciorulŭ mortŭ, e unŭ punctŭ litigiosŭ între Austro-Ungaria și România. Decĭ s'a trimisŭ spre constatarea faptei o comisie mixtă. Din partea Austriei au fostŭ delegațĭ adj. Badianŭ, mediculŭ de regimentŭ Dr. Schecht și mediculŭ judecătoriei Dr. Menkes, ér din partea României căpitanulŭ Lețescu, procurorulŭ din Dorohoiu și mediculŭ Avramesculŭ«.

—x—

Din *Cincĭ Bisericĭ* se scrie, că în *Föherczeglak* țĕranulŭ Pozsgai a împușcatŭ și omorîtŭ pe locuitorulŭ Csosits, ér pe invĕțătorulŭ Horvath l'a rănitŭ greu, fiindŭ că la alegerea de jude acești au stăruitŭ pentru alegerea unui nou jude, și n'au votatŭ pentru vechiulŭ jude. Intrega comună s'a opusŭ arestării ucigașului, cu tóte astea gendarmeria a isbutitŭ sĕ-lŭ predea judecătoriei cercuale din Darda.

—x—

In urma unei *anchete* ordonate de ministeriulŭ justiției la penitenciarulŭ din *Balassa-Gyarmath*, s'au constatatŭ negligențe, neregularitățĭ în administrarea penitenciarului, abaterĭ dela ordine, tóte acestea în sarcina inspectorului închisórei Iosef Pronay, care a și fostŭ concediatŭ, fără speranță d'a se mai întórce la postulŭ sĕu.

—x—

O telegramă din *San-Francisco* anunță, că o corabiă cu 600 de emigranțĭ chinezĭ a naufragiatŭ pe drumŭ spre Siam. Numai 6 persóne au pututŭ fi mântuite, ceilalțĭ s'au înecatŭ toțĭ.

Scalda din Sângeorgiu.

In numĕrulŭ 4 din 23 Ianuariu alŭ diarului „Bistritzer Wochenschrift“ unŭ corespondentŭ se plânge, că societatea »Hebe« a sistatŭ esportulŭ de apă minerală cu cilindre vechĭ slabŭ astupate, și impută societății, că ar fi luatŭ acea disposițiune din motivŭ speculativŭ, că sĕ silescă pe consumențĭ a procura scumpŭ »apă de hebe.«

Nu scimŭ mai de aprópe ce motivŭ a îndemnatŭ pe direcțiunea societății „Hebe“ ca se ia disposițiunea amintită, atâta însĕ scimŭ că aceea sa făcutŭ mai cu sémă:

1. Din motivulŭ de a feri pe consumențĭ dela cumpĕrarea și consumarea apei false, pentru că esportatorii înșelau pe publicŭ în mai multe modurĭ și adecă: vindeau apă falsă dela Dombhát, mestecată etc. și prin acesta înșelau pe consumențĭ, stirbiau renumele apei și venitele societății.

Despre acesta se póte convinge corĕspondentulŭ fóiei »Wochenschrift“ dela poliția din Bistrița, care a trebuitŭ de nenumĕrate orĭ sĕ intervină, sĕ confisce apă falsă și sĕ pedepsescă pre esportatorii privațĭ.

De altă parte unii — pe basa atestatelorŭ dela primării séu medicĭ — sub titlulŭ de apă de scăldatŭ cumpĕrau apă de mâna a doua fórte ieftină (seducêndŭ semțulŭ de filantropiă alŭ societății), o încărcau în butlone, și câtŭ eșiau din Sângeorgiu o puneau în cilindre, o vindeau pe banĭ și prin acésta înșelau atâtŭ pe consumențĭ câtŭ și societatea.

2 O ordinațiune ministerială impune proprietarilorŭ și arendatorilorŭ de apă minerală, ca sĕ o espedeze în sticle bine astupate, provĕdute cu sigilulŭ și vigneta societății, ca așa sĕ garanteze pentru genuinitatea apei. —

Societatea „Hebe« decĭ împlinesce numai ordinațiunea mai înaltă, când a sistatŭ esportulŭ îndatinatŭ până acuma.

Din tóte acestea resultă, că imputarea de speculațiune din »Wochenschrift“ nu este basată.

Cu acésta ocasiune nu putemŭ întrelăsa a nu ne tace unele observărĭ față de societatea „Hebe“, respective de direcțiune și consiliulŭ de inspecțiune.

Inainte de tóte ne luămŭ libertatea a face direcțiunea și consiliulŭ de inspecțiune alŭ societății „Hebe“ atentă, că ochĭ inimicĭ suntŭ îndreptațĭ în contra societății și a scaldelorŭ și au datoria de timpuriu a abate orice periculŭ ce ar obveni.

Apoi le rugămŭ:

1. a îndeplini conclusele adunărei generale din véra trecută;

2. a regula esportulŭ apei și a institui deposite marĭ în Bistrița, Năsĕudŭ, Becleanŭ, Deșiu, Gherla, Clușiu, Sz. Regen etc. de unde se pótă procura consumenții apa;

3. a dispune, ca servitorulŭ sĕ se ocupe cu împlutulŭ și astupatulŭ sticlelorŭ, pentru că și altcum nu are ce lucra;

4. a dispune, ca baremĭ în primăvera venitóre sĕ se curăţe cărările şi totŭ teritoriulŭ la timpulŭ sĕu, arborii sĕ se curăţéscă şi plevéscă ér la rădăcină sĕ se pună necondiţionatŭ humă şi gunoiu;

5. a dispune, ca comandele de apă sĕ se efectuéscă promptŭ şi fără amânare şi sĕ nu se respingă nemotivatŭ, ca comanda lui Stolzenberg apoi cea din Abrudŭ şi Alba-Iulia.

Sperămŭ, că onorata direcţiune va împlini aceste modeste rugări, şi va face totŭ ce e posibilŭ spre înflorirea societăţii şi a scaldelorŭ.

Mai mulţĭ acţionarĭ.

Aradŭ, 25 Februariu 1887.*)

Domnule Redactorŭ! Spiritulŭ distructivŭ când nu-işĭ mai află obiectŭ pentru distrucţiune se nimicesce pe sine însuşĭ prin reacţiune.

Astfelŭ nu se póte denega nicĭ omulŭ care a atrasŭ urgia asupra Aradului, ci ajunsŭ odată la regretabila sórte de a fi abandonatŭ în viéţa publică română, vine acuma — totŭ cu vechiulŭ hasardŭ — a pune în cumpĕnă chiar şi numele femeii, ce este intactŭ pentru mine, nu numai sub cuvĕntulŭ cavalerismului, ci mai pe susŭ de tóte, sub cuvĕntulŭ afecţiunei şi stimei ce o păstrezŭ Dómnei Hermina Popoviciu Desseanu.

In Nr. 27 alŭ acestui preţuitŭ diarŭ au apărutŭ anume nişte reflexiunĭ subscrise de D-na Hermina P. Desseanu relativŭ la gâlceva cu balulŭ din 17 Februariu prin carĭ la aparenţă sum împinsŭ în dilema colisiunei de datorinţa ce mĭ-o impune propria mea persónă de o parte ér de altă parte respectulŭ ce-lŭ datorescŭ unei dame.

Acéstă aparenţă de colisiune — după mintea Domnului autorŭ „genialŭ calculată" — este ridicată însĕ prin interesulŭ publicŭ, ce stă peste condiţiunile personale şi mĕ obligă la spunerea adevĕrului.

Sciutŭ este cine e *diabolus rotae* la »Reuniunea femeilorŭ din Aradŭ" şi nu voiu a imputa cinismulŭ„ reflecsiunilorŭ" stimabilei Domne Hermina P. Desseanu, ci adevĕraţilorŭ lorŭ autorŭ, pe care singurŭ ilŭ privesce rĕspunsulŭ meu.

S'a constituitŭ în Aradŭ unŭ comitetŭ de dame pentru înfiinţarea unei reuniunĭ cu scopŭ de a ridica o scólă de fete, acelŭ comitetŭ a creatŭ statutele carĭ suntŭ şi aprobate din partea guvernului, dér inscrierea de membre încă nu s'a făcutu, ergo membre ale reuniunei nu suntŭ, cu unŭ cuvĕntŭ reuniunea însaşĭ încă nicĭ până adĭ nu s'a constituitŭ érăşĭ în urmarea machinaţiunilorŭ şi intrigelorŭ acelui sfetnicŭ şi autorŭ, şi de facto reuniunea nu esistă decâtŭ în *ideă*.

Se fimŭ bine înţeleşĭ: comitetulŭ arangiatorŭ a arangiatŭ balulŭ în favorulŭ reuniunei ce se va constitui de acum înainte — şi alŭ cărui modŭ de judecare nu se póte prejudeca de actualulŭ comitetŭ interimalŭ, sĕu mai bine disŭ de „fracţiunea« din comitetŭ — er nu în favorulŭ actualului comitetŭ, o distincţiune pe care genialulŭ autorŭ alŭ „reflecsiunilorŭ" a perdut'o din vedere. Amŭ întreprinsŭ acéstă în credinţa, că vomŭ afla rĕsunetŭ chiar la acele cercurĭ, carĭ stau în fruntea comitetului actualŭ, dér carĭ într'unŭ modŭ necalificabilŭ după anunţarea balului nostru s'a pusŭ a desavua indirectŭ prin »avisulŭ" apocrifŭ întreprinderea făcută în interesulŭ reuniunei.

Acéstă împrejurare o potŭ dovedi cu câteva esemplare a faimosului „avisŭ«, carĭ se află la mânile mele, şi a cărorŭ adrese suntŭ scrise chiar de mâna remarcabilă, ce consequent încurcă trebile românescĭ bune în Aradŭ.

Sĕ nu perdemŭ din vedere, că decă după statutele unei corporaţiunĭ la unŭ conclusŭ validŭ se recerŭ 4 membri afară de preşedinte, ér apoi vine cineva şi colportéză în numele acelei corporaţiunĭ — înţelegŭ a reuniunei — unŭ conclusŭ nevalidŭ, adusŭ de-o parte a comitetului, anume de 3 membri şi presidentŭ, atuncĭ acelŭ culportagiu cu dreptŭ cuvĕntŭ se póte numi, este şi rĕmâne „apocrifŭ", precum tendenţiósă se póte numi, este şi rĕmâne hâslia anunţare cu balulŭ din »Aprile.«

Cu multă emfasă şi cu repeţitŭ aplombŭ declară autorulŭ bine cunoscutŭ în reflexiunile sale, că balulŭ arangiatŭ în 17 Februariu »nu este balulŭ reuniunei« aceea ce nu a afirmatŭ nimenĭ nicĭ când, căcĭ toţĭ aceia, carĭ au ochĭ au trebuitŭ sĕ vĕdă, că invitările le-au emisŭ 17 Românĭ la „balulŭ românŭ" şi nu la »balulŭ reuniunei".

Mare întunecime trebue sĕ fiă acolo, unde nu se observă nicĭ chiar acéstă distincţiă literală, sĕu decă voiţĭ: degeneratŭ cinismŭ póte fi acela, care ĕstmodŭ prinde de obrazŭ adevĕrulŭ.

Aşĭ pute merge ad absurdum cu deducţiunile logice din interpelările ca „cine ne-a autorisatŭ a arangia balulŭ, şi cine a alesŭ acelŭ comitetŭ.«

D'apoi noĭ onorabile, noĭ acei 17 constituiţĭ în comitetulŭ arangiatorŭ, carĭ avĕndŭ în vedere că balulŭ este unŭ eminentŭ factorŭ socialŭ, prin ce se consolidéză şi se dă lustr lŭ vieţii sociale, amŭ gânditŭ sĕ ingânămŭ frumosulŭ cu bunulŭ şi sĕ arangiămŭ unŭ balŭ, er eventualulŭ venitŭ l'amŭ destinatŭ pentru reuniune; dér acésta de felŭ nu te privesce pe D-ta, onorabile nechematŭ procatorŭ alŭ reuniunei, căcĭ érăşĭ dicŭ vouĕ: nu vĕ identificaţĭ cu reuniunea, respective sĕ nu-i luaţĭ numele în deşertŭ, căcĭ aceea este reuniunea naţiunei românescĭ şi nu a unui usurpătorŭ.

Vedĭ Dómne, ca sĕ poţĭ promova o causă publică trebue sĕ cerĭ permisiune dela cutare persónă, fiă aceea chiar şi presidenta reuniunei, o pretensiune originală pe orisonulŭ culturei moderne.

Incâtŭ privesce insinuarea „că pe banii colectaţĭ pentru reuniune se arangiază balŭ" decă n'au ajunsŭ publicaţiunile diarelorŭ prin carĭ s'a vestitŭ înainte „că balulŭ se arangiază pe risicu ulŭ comitetului«, socotelile la rĕndulŭ lorŭ vorŭ desavua şi acesta nedemnă denunciare.

In sfĕrşitŭ cerculŭ meu soţialŭ la care facĭ alu siune onorabile, stă peste sferele unde póte pĕtrunde intriga D-tale.

Aurelŭ Suciu.

*) Intârdiată din causa lipsei de spaţiu. — Red.

Şomcuta mare, Februariu 1887.

On. Redacţiune! E durerosŭ a constata, că prin părţile nóstre până acuma s'a făcutŭ fórte puţinŭ pentru înfiinţarea de biblioteci scolare; chiar şi în unele centre, cum suntŭ d. e. Baia mare, Seinii, Lăpuşulŭ ungurescŭ. C. Mănăstiurulŭ etc. bibliotecile lipsescŭ cu totulŭ.

Aşa nu mai merge, căcĭ cărturarĭ avemŭ destui, deórece nefericită comună trebue sĕ fiă aceea, în care douĕ din treĭ părţĭ a tinerimei sĕ nu scie ceti, scrie şi calcula. Trebue dérá sĕ ne îngrijimŭ, ca tinerimea sĕ aibă ce ceti spre a-şĭ pute câştiga de sine ulteriora crescere şi desvoltare, căcĭ la casŭ contrarŭ tinerimea dela sate este espusă periculului de a uita şi ceea ce a învĕţatŭ, zădărnicindu-se prin acésta tóte nisuinţele scólei. Fără îndoélă, bibliotecele poporale promitŭ róde fórte mănóse mai vĕrtosŭ în comunele, unde se află, în reguiă scóla de repetiţiune şi cu adulţii.

De acésta ideă fiindŭ pĕtrunsŭ, subscrisulŭ am întreprinsŭ inceputulŭ pentru înfiinţarea unei bibliotecĭ la scóla nóstră română din locŭ, despre a căreia misiune numai cine cunósce jurulŭ acesta şi împrejurările nóstre din timpulŭ din urmă va sci sĕ judece după meritŭ.

Étă resultatulŭ încercărei mele de până aci, care se póte dice destulŭ de mulţămitorŭ şi cu plăcere vinŭ a-lŭ comunica on. publicŭ, prin care dovedă, că devisa nóstră trebue sĕ fiă „Voesce şi vei pute:«

In dilele trecute am primitŭ din Blaşiu prin foştii mei discipulĭ, d-nii Basiliu Buteanu şi Victorŭ Colceriu, studenţĭ de clasa VIII gimn., următorele opurĭ primite dela studenţii din Blaşiu:

Gramatica română; Vîrfulŭ cu dorŭ; Carte de cetire, donate de d. Nicolau Popŭ. — Invĕţătura creştinéscă; Blandina; Cestiunea monetară; Elŭ trebue sĕ se însóre; Ce n'a fostŭ şi nu va fi, donate de d. Ioanŭ Radu. — Corona Sicriului; Amintirĭ de Rahova, donate de d. I. Moldovan. —;Bon-ton; Zur Geschichteder Romnen; Calendarŭ pe a. 1886, donate de d. Teodorŭ Rusanŭ.— Buchetŭ de simţĕminte naţionale; Isusŭ şi cei doi lotri; Poetica, donate de d. Octaviu Barna. — Istoriore pentru copii, donate de d. Simionŭ Chibulcutianŭ. — Ist. biblică; Ist. şi geogr. evului vechiu, donate de d. Stefanŭ Botha. — Hermanŭ şi Dorothea, donată de d. Georg u R.ţiu. — Phaedri Fabulae Epistolae, donată de d. Dionisiu Muntenŭ. — Universal Bibliotek, 6 fascicule, donată de d. S. Secula — Tit Liviu Octavianŭ, donată de Corneliu Frenţiu. — Fisica; T. Liviu; Istoria de Pücz, Fisica germ., donate de d. I. Căndea. — Conspectŭ de stat.; Domnie a Arnăutului; A. Kath. Egyház; Civilta catolica, de d. st. N. Brândieu. — Ist. evului modernŭ; Poetica; Romiche Dichter; Regularea Ascs. trne; Fabiola; Misiunea Occidentului latinŭ în orientulŭ europenŭ; Cuventŭ la inaugurarea Associaţiunei; Toast. Bühlein, donate de d. Teofilŭ Ciortea. — Fisica; Olvasó könyv, donate de d. Dem. Racoţianŭ. — Abcd. germ.; Olvasó könyv; Blăstemŭ de mamă, donate de d. Ales. Hossu.— Magy nyelvtan; A marmaestroati ültetvényes; Corneliu nepos; In allen meinen Thaten; Bon-ton; Robinsonŭ celŭ june; Legend. rom., magh. şi germ.; Ist. biblică; Calendarulŭ Aurorei, donate de d. Valeriu Szabó. — Istoria evului vechiu; Mine der Incos; Der Lederstrumpf; Retorica, donate de d. Georgiu Germanŭ. — Herman şi Dorot; Olvasokonyv; Istoriore morale şi unŭ romanŭ originalŭ, donate de d. Aureliu Ciurileanŭ. — Frumósa Giurgiuvencă; Corneliu nepos; Termeszettan, donate de T. Boroşiu. — Dicţionarŭ germ. magy. donatŭ de d. Liviu Barbu — Gram. germ.; Latin olvaso könyv, donate de d. Val. Laszló.— Caesar müvei, donatŭ de d. Franc. Bardoşi.—Mozart Lesebuch, donatŭ de d. Aurelŭ Poruţŭ; Atlasŭ germ. pentru istoriă, donatŭ de d. Ioanŭ Comanŭ; Practische Gramatic donată de d. C. Munteanŭ. Magy. Ország története; Gramatica limbei latine în limba germană, donate de d. Liviu Andreoviciu. Geografia Ardealului, donată de d. Victorŭ Herşianŭ. Steua Magilorŭ, Számitástan; Legendarŭ germ.; Gramatica germ.-latină; Fabiola, donate de d. Victorŭ Colceriu. Elemente de poetică, Gazdasági és kertészeti füzetek, douĕ fascicule, Legendarŭ rom. şi magy.; Poetica, donate de d. Basiliu Butenŭ.

Portulŭ postalŭ de 1 fl. 50 cr. pentru aceste opurĭ s'a plătitŭ prin subscrisulŭ.

Dela on. comitetŭ alŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ am primitŭ prin neobositulŭ ei secretaru şi octogenarulŭ publicistŭ românŭ, d-lŭ Georgiu Bariţiu, următorele opurĭ, scrise de I. M. Riurénu:

Mielulŭ urmatŭ de Licurîciulŭ; Franklin, opere alese; Inelulŭ găsitŭ urmatŭ de banii de aramă şi incendiulŭ, Familia creştină, urmată de Rosele roşii şi albe; copila mută, Pescariulŭ. Nouĕ istoriore pentru copii, urmată de Rugăciunĭ, Fabule, diferite caractere numerice; Priveghitórea urmată de Theodora sĕu Copilulŭ perdutŭ; Conferinţă asupra economiei, de D. F. Laurentŭ. Migraţiunea la Brasilia.

Totŭ prin D. George Bariţiu am primitŭ: Studii asupra constituţiei Romanilorŭ fasc. V, VI, VII, VIII şi IX. Subscrisulŭ am donatŭ „Biblioteca Tribunei" dela Nr. 1 până la Nr. 28; Cărţile Sătĕnului Românŭ pe anulŭ 1882, legate frumosŭ; Fóia scol. pe a. 1884 şi 1885, legate frumosŭ; Higiena şi Scóla pe a. 1876 şi 1877 separatŭ legate. Tradiţiunĭ poporale române de S. Fl Marianŭ; Amiculŭ Poporului, calendarŭ pe anulŭ 1876; Poesiă şi Prosă; Mărgăritare de P. Branŭ; Urga-Murga; Urieşulŭ cu unŭ ochiu în frunte; Dorurĭ şi speranţe, de Drăgescu.

Étă unŭ inceputŭ modestŭ, care însĕ ne insuflă cea mai bună speranţă, mai cu sémă, décă confraţii noştri românĭ ne vorŭ întinde mână de ajutorŭ prin donarea de orĭ ce scrierĭ şi cărticele, la părere pentru mulţĭ póte nebăgate în sémă, aruncate la o parte şi pline de pulvere, der pentru cei însĕtaţĭ de cetire potŭ sĕ fiă de valóre destulŭ de mare. Despre donaţiunile primite se va raporta atâtŭ în senatulŭ scolasticŭ, câtŭ şi pe calea diaristicei aducĕndu-sĕ mulţămită.

Priméscă susŭ dişii d-nĭ donatorĭ profunda nóstră mulţămită pentru opurile donate, ér on. publicŭ românŭ sĕ nu uite a pune şi mai departe câte o petricică la zidirea edificiului deja începutŭ, care este atâtŭ de necesarŭ pentru Românii din aceste părţĭ ale patriei.

Eliă Popŭ.
învĕţătorŭ.

Dare de sémă despre venitulŭ petrecerei arangiate în 14 Febr. st. n. în favorulŭ scólei confesionale din Roşia de Secaşŭ.

Venitulŭ totalŭ alŭ petrecerei a fostŭ 100 fl. v. a. din care subtragĕndu-se spesele de 51 fl. v. a. a rĕmasŭ unŭ restŭ de 49 fl. v. a., care sumă s'a inmânatŭ cassarului scólei spre a procura aparatele de instrucţiune ce lipsescŭ.

La petrecerea acésta au participatŭ, pre lângă numĕroşĭ Românĭ, şi concetăţenĭ maghiarĭ şi israeliţĭ, primescă decĭ mulţămita nóstră sinceră în numele acelorŭ micuţĭ în alŭ cărorŭ favorŭ au sacrificatŭ obolulŭ lorŭ toţĭ cei carĭ au participatŭ, precum şi cei carĭ au concursŭ la acestŭ venitŭ, şi în specia cei carĭ au suprasolvitŭ pre lângă preţulŭ intrărei: St. d. Sigismund Dobolyi — din locŭ — juristŭ 2 fl., St. d. Franciscŭ Papp notarŭ sbst. Ohaba 4 fl., St. d Coloman Tót adj. not. Ohaba 1 fl., Sti d. N. Lobonţiu arĕndatorŭ domenialŭ din Pauca 1 fl. Fără a participa au solvitŭ: Reverendissimulŭ d. Alimpiu Blasianŭ protopopŭ tractualŭ din Blaşiu 1 fl., St. d. Alexandru Dobolyi notarŭ în Broscenĭ 2 fl., St. d. Ioanŭ Balogh dregĕtorŭ în Beşineu 1 fl., St. d. Nicolae Mihălţianu colectorŭ, Ioanŭ Steffu jude, Nicolae Broscaţianu docente, toţĭ din Ohaba câte 1 fl., St. d. Lutsch jude în Ungureĭ 1 fl.

Ne împlinimŭ o datoriă morală dândŭ aceste date publicităţii, esprimendu-ne încă odată cordiala nóstră mulţămită pentru ajutorulŭ oferitŭ.

In numele comitetului arangiatorŭ:

Roşia de Secaşiu, în 4 Martie 1887.

Ioanŭ Deacŭ.
parochŭ gr. catolicŭ.

Ultime scirĭ

Giurgiu, 7 Martie. — *Consululŭ Franciei, Germaniei şi Austriei au protestatŭ contra escutărei militarilorŭ rebelĭ.* Consululŭ germanŭ a protestatŭ contra dărei în judecată a supuşilorŭ ruşĭ, carĭ au participatŭ la revoluţia din Rusciucŭ. Erĭ după esecutarea condamnaţilorŭ, consululŭ Germaniei a remisŭ guvernului bulgarŭ o notă spunĕndŭ că, după informaţiunile ce'i vinŭ dela d. Hitrovo, ministrulŭ Rusiei la Bucurescĭ, 7 dintre oficerii prinşĭ cu armele în mânĭ dintre carĭ doi, Uzunof şi Panof, au fostŭ esecutaţĭ, erau supuşĭ ruşĭ şi că ministulŭ Rusiei cere sĕ fiă trataţĭ ca atarĭ. Guvernulŭ a rĕspunsŭ că, afară de căpitanulŭ Baulman, toţĭ condamnaţii erau supuşĭ bulgarĭ, ceea ce toţĭ sciu şi chiar ei au declaratŭ în cursulŭ judecăţii.

Pesta, 7 Martie. — In cercurile competente d'aicĭ se crede, că soluţiunea crisei bulgare nu va întârdia multŭ şi că peste câteva dile se va sci în modŭ definitivŭ, dacă cestiunea orientală póte fi resolvată într'unŭ modŭ pacificŭ sĕu printr'unŭ rĕsboiu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 8 Martie. — Delegaţiunea ungară ţine la amédĭ şedinţa de încheiare. Mai nainte de tóte se promulgă hotărîrile sancţionate.

BERLINŬ, 8 Martie. — Reichstagulŭ a resolvatŭ proiectulŭ militarŭ în prima cetire. Deórece nu s'a adusŭ nicĭ o moţiune la desbaterea comisiunei, se va face a doua cetire în plenum.

RUSCIUCŬ, 8 Martie. — Scirea „Agenţiei Havas": Din partea autorităţilorŭ s'au luatŭ cele mai întinse mĕsurĭ de precauţiune, deórece e temere de o nouă revoltă.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Martie st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	96 20
Rentă de hârtiă 5%	85 05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.00
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 —
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121 10
Renta de hârtiă austriacă	73 29
Renta de arg. austr.	79 60
Renta de aurŭ austr.	108 20
Losurile din 1860	131.75
Acţiunile băncei austro-ungare	854 60
Act. băncei de creditŭ ung.	282.70
Act. băncei de creditŭ austr.	274.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6.05
Napoleon-d'orĭ	10.15
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 70
Londra 10 Livres sterlinge	128.74

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 21 Februarie st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	89—	90—
Renta rom. amort. (5%)	91¾	92¾
» convert. (6%)	83—	84—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	98½	99¼
» „ „ (5%)	82¾	87½
» » urban (7%)	95½	96¼
» » » (6%)	89¼	90¼
» » » (5%)	78—	79—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	20.50	21.25
Bancnote austriace contra aurŭ.	1.90	2.01

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 7 Martie st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.29	Vend.	8.32
Argint românesc	»	8.25	»	8.30
Napoleon-d'orĭ	»	10.09	»	10 14
Lire turcescĭ	»	11.44	»	11.48
Imperialĭ	»	10.44	»	10.48
Galbenĭ	»	5 97	»	6.02
Scrisurile fonc. »Albina«	»	101.—	»	102.—
Ruble Rusescĭ	»	116.—	»	117.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 12/1887. c. adm.

Publicaţiune.

Comisiunea esmisă pentru administrarea averei bisericei gr. or. din cetatea Braşovului dela Sf. Treime voesce a edifica şi ecuipa din nou móra aflătóre în comuna Poiana Mĕrului în valea lungă.

Spesele s'au statoritŭ cu 1676 fl. 39 cr. v. a. Intreprindĕtorii îşĭ potŭ preda ofertele lorŭ provĕdute cu unŭ vadiu de 10% curatorilorŭ încredinţaţĭ cu pertractarea ofertelorŭ, care pertractare se va ţine la 21 Martie a. c. 11 óre a. m. în cancelaria bisericei la Braşovŭ tĕrgulŭ cailorŭ sub Nr. 34.

Planulŭ, preliminarulŭ şi condiţiunile se potŭ vedé la notarulŭ comisiunei Iordanŭ I. Munteanu assesorŭ la scaunulŭ orfanalŭ.

Braşovŭ în 5 Martie 1887.

In numele comisiunei administrative

Curatorii esmişĭ:

1—3 **Thomas Langer** m. p. **Iordan I. Munteanu** m. p.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se aboneză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi postaultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealu	—	—	—	1.14
	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ	—	—	—	—
	7.47	—	4.16	2.32
Feldiora	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişora	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 09	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa micĕ	12.44	—	11.19 / 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Cluşiu	5.30	—	5 56	—
	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenu de pers.	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2 17	—
Mező-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.31	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Cluşiu	—	10.28	5.26	6.43	--
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 06	—	—	—	10.—
Uiora	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşu	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişora	5.12	—	—	—	3 49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldiora	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealu	—	—	—	—	--
	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenu omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8 46
Bĕrzova	5.56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8 42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenu de persóne	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Berzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9.19	10 17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6 33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9 08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 41
Petroşeni	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenu de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Koniges & Kopony, Zernescĭ